

ze i w tym wypadku centrala fabryki mieści się w Łodzi a ekspozytura w Bydgoszczy.

Oryginalny wybór milionerki. BLONDYNI GÓRĄ — ale brunet zwyciężył.

Avignon, w styczniu Rzeź dzieła się w Avignon. Mieszka tu milioner francuski, jeden z najzamożniejszych fabrykantów, Dittourneur, który miał tylko jedną córkę, słynącą piękną Olgą. Olga ukończyła 20 rok życia, strzelił jej do głowy dość niezwykły — jak na pannę z milionowym posagiem — pomysł.

Pewnego pięknego dnia Olga umiała w kilku pismach następujące oryginalne ogłoszenie.

„20-letnia panna z dobrej rodziny, do siebie prezentująca, o nieskazitelnej przeszłości — szuka męża. Posag 1 milion franków. Warunki: 30 rok życia mężczyzny, który musi mieć dobre maniery włosy blond. Fotografie wymagane.”

Długo szereg dni spędzała Olga na czytaniu listów i wpatrywała się w podobizny reflektantów. Wreszcie spośród tej masy wybrała.

24-letni młody człowiek.

Każdy z nich pokolei zapraszany był wili państwa Dittourneur na przyjęcie jednego tygodnia.

Jako pierwszy przybył młody oficer, młody, miły, bardzo sympatyczny, elegancki, który jednak więcej prawił swoich wyczynach, aniżeli o miłości. Ciąg tygodniowej gościnności Olga odbyła z oficerem kinoteatru, odbyła nim szereg przejażdżek, tańczyła w swoim salonie przy muzyce radiowej. Gdy tydzień minął, położyła się do łóżka i zaczęła się zastanawiać, na co po sobie. I tak pokolei przez 3 tygodnie przebiegało 23 kandydatów do tronu małżeńskiego, a byli to lekarze, kupcy, urzędnicy, bokserzy, tenisści i piłkarze... Byli to przeważnie młodzi, eleganccy ludzie.

wszyscy blondyni.

Wszystcy, za każdym razem Olga docho- dowała do wniosku, że głównym celem wykazywania się jest posag milionowy, natomiast ona sama do tego posagu miała prawo — to był jej dodatkowy. Była rozczarowana. W okresie takiej rozterki duchowej dziewczyna pewnego razu — dłuższy

samotny spacer w pole. Niespodzianie zerwała się gwałtowna burza, połączona z ulewny deszczem, który przemógł Olgę do nitki. W tej arcywspaniałej sytuacji zjawili się nagle na polnej ścieżce, jakby przez niebiosa zesłani, zwykły wózek folwarczny, który obok niej się zatrzymał. Z wózka zeszli jakiegoś młodego sympatycznego mężczyznę i dziewczynę z zimną Olgę uprzejmie zaprosił aby zajęła miejsce w wózku. Po kilkudziesięciu minutach dowiózł ją do swego małego skromnego dworu, który był centralnym punktem jego kilkunastomorgowej fermi. Tu ugościł ją z wyszukaną grzecznością, pożyczając jej stare suknie zmarłej matki, poczem

przyjął ją śniadaniem.

W 14 dni później wszyscy dopuszczeni kandydaci w liczbie 24 otrzymali drukowane zaproszenia do odwiedzenia wili Dittourneurów najbliższej niedzieli. Wszyscy wyelegantowali na ostatni guzik i pełni nadziei przybyli do Avignon, sądząc, że każdy z nich jest właśnie tym wybranym. Niezmiernie zdziwili się gdy nagle znaleźli się razem w salonie Olgi. Ona sama siedziała na podłozie, a dookoła niej ustawiono 25 foteli. Na 24 miejscach zajęli miejsca ci, którzy się ubiegali o jej rękę, 25-ty fotel pozostał pusty.

Olga wygłosiła do swoich wielbicieli następujące przemówienie: „Moi panowie! Dziękuję wam za przybycie i galanterię, jaką mi okazaliście. Wszyscy razem i osobno jesteście bardzo sympatyczni... Jak wiadomo ustawy w naszym kraju zabraniają, abym wyszła za mąż za 24 mężczyzn, wobec czego po dłuższym zastanowieniu się dokonałam wyboru. Wybór ten nie padł na żadnego z was. Mam zaszczyt ogłosić, iż na mojego małżonka wybrałam p. Eugenia Tourtoulona, którego zaraz po znaniu. Będzie się cieszył, jeśli panów będzie mogła gościć na moim weselu, a na pamiętkę pięknych, wspólnie spędzonych dni, proszę ode mnie przyjąć skromny upominek.”

Na dany znak wszedł do salonu lokaj w libelii, który wniósł 24 srebrne papier-

rośnice, na których wyrzeźbione było imię „Olga”. Każdemu z 24 panów podał po jednej, poczem zaproszono narzeczonego, którego przedstawiono 24 kandydatom. Owym narzeczonemu okazał się ów właściciel pobliskiej fermi. Od czasu pamiętnej burzy spacerujący Olgi powtarzały się coraz częściej i to wyłącznie w stronę dworu Tourtoulona. Rychło młoda dziewczyna zakochała się po uszy w wprzystojnym agronomie, który uczucie to odwzajemniał. Olga oświadczyła mu wprawdzie, że nie ma żadnego posagu, on jednak, śmiejąc się, odpowiedział: Kocham cię i

gwizda na pieniądze gdy potrafię dzięki Bogu pracować. — Tourtoulone zrobił „wielki oczko”, gdy się wkońcu dowiedział, że Olga jest zamężną panną i ma w posagu okragły milion franków.

W czasie ostatnich świąt odbył się ślub Olgi ze swoim wybranym.

Najdziwniejszym w tym małym romansie, stworzonym przez samo życie, jest to, że młody małżonek zupełnie nie jest blondynem.

lecz brunetem.

Orski.

Dwaj górnicy polscy utonęli w kanale

Pewien flisak, znajdujący się na pokładzie berlińskiego „Dolce”, stojącego w pobliżu ul. Motte w Lens usłyszał wieczorem charakterystyczny plask wody, jakby do kanału wpadły

dwa ciała ludzkie.

Mimo panujących ciemności flisak spostrzegł jakiegoś człowieka, który usiłował dopłynąć do brzozy, ale widocznie mu się to nie udało, gdyż wkrótce nastąpiła cisza. Flisak zawiadomił policję, która wszczęła poszukiwania. Należątki wyłowiono z kanału zwłoki dwóch górników polskich, Józefa Golczewskiego lat 61 i Michała Rosady lat 56, obydwu zamieszkałych w Liwin, śląskiego wykarzało, że górnicy pobrali tragicznego dnia

zasiłki starości i wracali późnym wieczorem do domu nie-

Krwawa sprzeczka dyrektora z szoferem

Przykry incydent na dziedzińcu fabryki.

Na dziedzińcu fabryki przetworów smołowych przy pl. de la Gare w Wawrin (Francja Północna) rozegrał się krwawy i tajemniczy dramat.

Robotnik Raymond Henocq, lat 29, był zatrudniony w tej fabryce, jako szofer auta ciężarowego. Onegdaj Henocq, powracając z Roubalx został zatrzymany w drodze przez defekt w motorze. W fabryce czekał na niego daremnie dyrektor Jan Remy. Powróciwszy wreszcie do Wawrin, Henocq, zamiast odprowadzić zaraz samochód do fabryki, poze-

nałpierz na kolację do swego domu. Zniecierpliwio to dyrektora, który oczekiwał, że wreszcie powróci zaginionego szofera zaczął mu robić wymówki. Między robotnikiem, a dyrektorem doszło na tem tle

do gwałtownej sprzeczki. Świadkami jej były dwie kobiety; żona

szofera i jej matka, Marja Quille, która znalazły się na dziedzińcu zupełnie nie spodziewanie. Jedną z kobiet przyniosła ze sobą rewolwer. Nagle padł strzał. Kobieta ugodziła robotnika w brzuch, raniąc go bardzo niebezpiecznie. Zachodzi teraz pytanie kto strzelił i po co właściwie zjawili się kobiety w dodatku uzbrojone w rewolwer. Według relacji dyrektora sprawa przedstawia się tak: W czasie sprzeczki, żona szofera wyciągnęła z torebki rewolwer i

zmierzyła się do dyrektora.

Widząc to, szofer usiłował odebrać żonie rewolwer. W trakcie szamotaniny padł strzał i w ten sposób szofer został ranny. Zeznania kobiety są nieco odmiennie, ale mniej prawdopodobne. Prawda w tej zagadkowej sprawie ustala, władze śledcze, które wszczęły dochodzenie. Stan rannego jest dość groźny.

Nowa Zelandja w żałobie

Zgon najstarszego biskupa świata.

W mieście Wellington w Nowej Zelandji zmarł niemal w przeddzień 96ej rocznicy swego urodzenia arcybiskup metropolita nowozelandzkiej ks. Franciszek Marja Redwood, najstarszy co do wieku biskup świata.

Urodzony 6 stycznia 1839 roku w okolicy Salford w diecezji birminghamskiej w dzieciństwie wyemigrował z rodzicami do Nowej Zelandji, wskutek czego do miasta Wellington mógł słusznie uważać za drugą ojczyznę.

W r. 1887, kiedy z zarządzeniem Leona XIII utworzono metropolię w Wellington, ks. Redwood podniesiony został do godności arcybiskupiej. Do Europy przyjeżdżał kilkakrotnie, ostatnio mimo podeszłego już wieku, bawił w Rzymie w r. 1932 dla złożenia oświadczenia życzeń Piusowi XI z okazji 75 rocznicy urodzin.

Komunistyczny mer na czele pochodu.

Protest przeciw niepłaceniu zasiłków.

Dla zaprotegowania przeciw zaprzestaniu placenia zasiłków, 400 bezrobotnych udało się do merostwa w Aniche mając na czele samego mera Domes i jego zastępcę Dailly. Oba ci panowie są komunistami

jak i cała rada miejska.

Gdy jednak pochód ruszył, zdarzył się ciekawy wypadek. Oto komisarz policji zjawił się przed merem i spisał mu

protokół karny za urzędzenia publicznej manifestacji, co jest zakazane.

Manifestacja zakończyła się w podwórzu merostwa, gdzie Domes oświadczył, że już po 2 tygodniach nie będzie się więcej płacił zasiłków i wobec tego komuniści zaczęli sprzedawać budynki gminne,

aby uzyskać pieniądze.

W. J. LOCKE

PLACZENI

Powieść

Przekład autoryzowany.

STRESZCZENIE POCZĄTKU:

Po opuszczeniu więzienia Stefan Chisely stał przed rodzinnym domem przed sobą — jakby nie było — iwoną Latour powitała go serdecznie na ulicy.

Oboje pojechali do parku, gdzie odbyli serdeczną rozmowę.

Po powrocie do domu zastała tam swego kolegę z estrady, który ją adorował bez wzmianki.

Stefan przybrał nazwisko Joyce i szukał

ROZDZIAŁ III. Z GŁĘBOKOŚCI.

— Wejść pan tedy, Dyrektor chce z panem mówić — rzekł urzędnik podnosząc deskę kontuaru.

Joyce wstał z trzcinowego krzesła i poszedł za przewodnikiem. Przeszedł przez pokój biurowy, w którym planował wielki ruch, i wkroczył do gabinetu dyrektora. Przy biurku siedział starszy jegomość w złotych okularach. Słyszac wchodzących, podniósł oczy.

— Czego pan sobie życzy?

— Szukam pracy — odparł Joyce.

— Jakiejkolwiek pracy!

— Pracy?

Gdyby Joyce zażądał czapki starszego chana dyrektor byłby się więcej nie dziwił.

— Tak — odpowiedział wyrzucił.

— Wszystko jedno jakiej może być urzędniczą, kopista, posługaczem, gońcem, byle tylko pracować.

— Wykluczone! — odrzucił lakonicznie dyrektor.

— Czy mógłbym zostawić adres?

— Niema pocu. Idź pan z do-
mami!

— ...

... apatycznie na scho-

dy. Był to jeden z gmachów na Fenchurch Street, gdzie mieścili się urzędy miejskie, istny labirynt schodów i korytarzy. Całkowicie oszkocone drzwi oznajmiały czararni literami nazwy biur. Joyce chodząc systematycznie od drzwi do drzwi. Często szef nie chciał go przyjąć. Jeżeli zaś przyjął, to odprawił z kwitkiem. Po ostatniej odprawie jako że na wstępie przyjęto go ludzako uprzejmie, poczuł przypływ wzmożonego przynębienia. Przystanął, zastanawiając się dokąd się teraz udać. Jedne nazwiska wyglądały za chętnie, inne — odręcznie. Złamał duch poddawał się przesadnym przewidywaniom. Dlaczego „Griffith & Swan” wydali mu się przyjaźni, a „Willoughby Bros” wrogowie — pozostanie nierozwiązalną zagadką psychologiczną. Dość że skierował kroki ku drzwiom pierwszej z wymienionych firm. Ale odprawiono go od samego progu. Sze fowie zajęci! Czy był wezwany? Z czym przychodził? Jeżeli chce być przyjęty, niech wprost poprosi listownie o naznaczenie dnia. Wycofał się i podążał ciężkimi krokami na następne piętro. Wszędzie powtarzało się to samo.

Aż wreszcie potrafił dotrzeć do prośby poważnie. Sercu biło mu niespokojnie. Było to w firmie okrutnej. Dwaj urzędnicy wyjechali na wózek, trzeci tego właśnie dnia zachorował. Brakowało pracowników.

Młodszy współpracownik energicznie młody człowiek, przyjął się przenik-

nie petentowi, zgadzając, że ma przed sobą inteligenta.

— Mógłby panu dać tymczasową pracę. Byłbym nawet bardzo rad, bo jesteśmy w kłopotach. Tylko, że musiałby pan okazać jakieś świadectwo.

— Niestety, żadnych świadectw nie mam, ale otrzymałem staranne wykształcenie, mam praktykę biurową i mógłbym panów zadowolić. Jestem samotnym człowiekiem — nie mam rodziny.

— Z czego pan ostatnio żył?

To naturalne pytanie ścisnęło go za gardło. Wiedział, że nim uzyska jakieś zajęcie, będzie musiał na nie odpowiedzieć. Nie obmyślił żadnej rozsądnej odpowiedzi, ufając słabo, że w krytycznej chwili sama mu przyjdzie do głowy. Ale wrodzona zwinność zawiodła. Pomyślał tylko o hańbiącej przeszłości.

— Wolalbym o sobie nie mówić — odparł niezręcznie.

Młodszy współpracownik wzruszył do- brodusznie ramionami.

Pańska sprawa. Powinien pan jednak rozumieć, że nie możemy przyjąć człowieka nieznajomego nie mając żadnej rekomendacji jego uczciwości.

Joyce popatrzył na niego błagalnie błyszcząc oczyma, niby nowy Mojżesz na górze Nebo. Dopiero w tej chwili pojął całą beznadziejność swego położenia. Wszak nawet gościnie nie przyjmą bez świadectwa uczciwości.

On nie mógł okazać świadectwa. Wspólnik stał oparty o konsolę kominka, trzymając ręce w kieszeniach. Miał rumianą, starannie wygoloną twarz i uśmiechał się odnie- czenia. Mówił rzeczowo, lecz uprzejmie. Wyglądał na dzentelmana. W Joyce'a wstąpiło szaleństwo rozpacz. Zaczęliwnieć się po- czuwać i zakisnąć pięści po bokach, postąpił bezwiednie krok na- przed.

— Powiem panu prawdę! — krzyknął zduszoną głosem. — Mu-
szę dać pracę, bo inaczej zgine z

głodu. Dajcie mi pracę. Będę harował dzień i noc. Studiowałem w Oksfordzie. Mam praktykę adwokacką. Żyłem nad stan i przywłasz- czyłem powierzone sobie pieniądze, których nie mogłem spłacić. Skreślił nożem listy adwokackiej i dostał dwa lata ciężkich robót. Od pięciu miesięcy dzień w dzień szukam pracy. Nie jestem taki głupi, żeby się drugi raz narażać na to piekło. Na Boga! Pomóżcie mi wydzwignąć się z niedoli!

Wolał błagalnie drżącym głosem. Usta mu się trzęsły. Cały dygotał. Młodszy szef zmienił pozycję nóg i włożył w oko monokl, który do tej chwili wisiał u kamizelki.

— Muszę przyznać, że czelność panu nie brakuje — zauważył swobodnie.

Joyce popatrzył na niego nieprzytomnie i odwrócił się bez słowa, po- nieszony, zgnębiony do głębi duszy. Szedł nadół łamanymi schodami, czując zawrót głowy. Wstrząs był silny. Do innych drzwi nie mógł już pukać. Nazwiska na szybach wydymały się drwako. Wybuch śmiechu dwóch ludzi, którzy wyszli z jakiegoś biura na wyższym piętrze, obli- sił echem o mury i zatargał jego ner- wami. Puścił się biegiem i zatrzymał się dopiero na parnej ulicy. Błady z wyczerpania, oparł się o ścianę. W- dział jak przez mgłę tłumy, płynące chodnikami. Po paru minutach przy- szedł do siebie na tyle, że ruszył z innymi. Szukania pracy zaniechał. Żałował, że dał się ponieść wariackim mu oduruchowi. Wzdrygał się na wspomnienie cynicznej wzdargi, ja- ką mu odpowiedziano na szczerość. Stracił resztę szacunku dla siebie. Wydawało mu się, że wszyscy prze- chodnie widzą na nim wiecznie pie- to. Przewidzenie to stało się odrazu tak chorobliwe, że gdy kto się cofnął, aby mu zejść z drogi, brał to za od- ruch wstępu. Każdy policjant pa- trzył tak, jakby go poznawał. Sprze- dawca grzechowych zabawek przy-
Mansion House, który właśnie zdjął

czapkę i drapał się po ostrzyżonej głowie, uśmiechnął się do niego po- ufale jak stary znajomy.

Nie mogąc znieść ulicy, Joyce schronił się do szynku na Cheapside, gdzie kazał sobie podać kieliszek whisky. Poczuł w żłach miłe cie- pło. Wypił jeszcze drugi i wyszedł na ulicę. Spirytus, działając na pusty żołądek, wywołał podniecenie za- mroczenie władz umysłowych. Za-
dobrych czasów Joyce bywał w do- brym humorze pod wpływem wina, pijaństwa jednak nie uznawał. Te-
raz, będąc w tak żalosnym stanie, nie oparł się pokusie. Siłą rozno-
wedował od baru do baru, ogłupia-
ły, nie pamiętny na nie świadomy
tylko potrzeby zapomnienia. Wy-
chodząc z ostatniego traktierni na
Fleet Street, potknął się na pręgu i
upadł na chodnik bez przytomności.

Ocknął się wśród ciemności. Po-
czatkowo nie starał się zbadać, gdzie
jest, ale, gdy poruszywszy się przy-
padkiem, o mało skądś nie zleciał,
usiadł nośniesznie i snuśił nora, kó-
re dotknęły ziemi przedził niż się
spodziewał. Lekki wstrząs otrzeź-
wił go doreszty.

— Gdzie jestem? Wyciągnięta
reka dotknęła kamiennej ściany.
Noga stuknęła o kamienną podłogę.

Zrozumiał i zadrgotał ze zgrozy.
Był zomknięty w areszcie policyj-
nym. Pomimo, że w głowie mu się
kreśliło i kałki czarne bóle nie-
nie, strach przed rozgłosem sprawił,
że wstrząsnął. Okropny dzień, co-
człowiek się ostateczna klęska. Znów
wsadził go do więzienia. Znów be-
dzie musiał przetrwać pięć lat, a
długość przedził przed spójreniem
strażnika. Znów przyjdzie mu prze-
żywać tę samą hańbę. Wyobraźnia
jąc następstwa swego wykreślenia,
wyobraził sobie wszystkie okropno-
ci poprzedniej kar. Wstret do sie-
bie, samego przypomniał go o tró-
ci. [Kulił się na waskiej ławce, trze-
majac się kurczowo za włosy. Wie-
nienie pochłonięło go z duszą i cia-
łem.

d. c. n.

Kalodont chroni zęby i kryje tajemnice wojskowe. Znaki umówione na sznurowadle.

Najperfidniejsze sposoby kontrwywiadu.

Potega militarna państw opiera się nie tylko na silnym uzbrojeniu, lecz również na dobrze zorganizowanej służbie szpiegowskiej. Większa część zwycięskich ataków i sprytnych posunięć w czasie wielkiej wojny — to efektowny wynik pracy sprawnego wywiadu.

Zdobycie materiału szpiegowskiego jest wielką i trudną sztuką. Ale nie tylko zdobycie materiału jest sztuką — trzeba umieć również i dostarczyć zdobyty materiał. Służba wywiadowcza wszystkich państw jest w tym kierunku doskonale wyszkolona.

I najbardziej przebiegłe sposoby przesyłania materiału są zawodne, gdyż wywiad państwa ościennego potrafi wykryć nawet najperfidniejsze sposoby kontrwywiadu.

Wszystko więc może posłużyć do przesłania materiału wywiadowczego. Nawet tak pozornie niewinnie wyglądające drobiazgi toaletowe. Zwyczajny kawałek mydła toaletowego może posłużyć doskonale do przechowania obfitego materiału. Nie mówi się już nawet o takim drobiazgu.

Jak puszek do pudru, w który wstawi się cieniutkie dobrze zapalone karteczki, zawierające bezcenne wiadomości. Taka skrytka jak puderniczka jest w ogóle już nieużywana, gdyż piękne agentki wywiadu zbyt często nadużywały jej do transportu szwifrów. A napozór niewinna szczerotka do zębów. Obejrzyjcie ją uważnie. Może ma odkrycony trzon. W tym trzonu ukryty jest zwitek papieru. To ważne plany fortecz. Zwróćcie również uwagę na przesnurowanie włosia. Niektóre punkty przesnurowania są

jakby ciemniejsze. Kiedy agent lub agentka zjawia się w biurze wywiadu, specje potrafią z tych lekko zaznaczonych przyklepień wyczytać ilość żołnierzy obsadzonych na interesującej wywiad pozycji. Obejrzyjcie uważnie grzebień. Jego zęby pokryte są w różnych miejscach prawie niewidocznymi punktami. To też szwifr. To też wiadomość, która ułatwi armii dobre posunięcie.

Do transportu szwifrów, szczególnie nadają się ludzie, których kalectwo wymaga używania jakiegokolwiek protezy. Nie mówi się nawet o sztucznych rękach lub nogach. To jest zbyt łatwe i wszyscy się na tem poznają. Sposobitowany został również pomysł ukrywania materiału w sztucznych szczekach, ale za to takie kalectwo jak ślepota, wymaga gąsienicy używania sztucznego oka, oddaje wielkie usługi.

Po wyjęciu sztucznego oka agent wyciąga z pustej jamy ocznej jeszcze mały zwitek papieru. Przytniósł ważną wiadomość. Przy robieniu rewizji w neseserze po drożącym dzentelmenie lub damy znajdzie się cała masa drobiazgów. Cóż w tem dziwnego, że ktoś wózi z sobą tubkę kalodonta. Kalodont konserwuje zęby.

Kiedy już dama lub dzentelmen przejdzie przez granicę i zgłosi się do biura wywiadu — wyjmą z tubki coś, co wywiad zainteresuje.

rysunekowe lub cyfrowe materiały. Doskonałym schowkiem mogą być również szelki. Podczas wojny w 1916 roku schwymano szpiega, który transportował w ten sposób bardzo obfite wiadomości. Są jeszcze i inne sposoby. Jego-
mość z buina czupryna może w pewnym momencie przy zbyt nieostrożnym ruchu zdradzić się, że buina czupryna to tylko peruka. Na wygolonej czaszce pod peruką ma narysowane plany i wyważne cyfry. To też jeden ze sposobów praktykowanych w czasie wielkiej wojny.

I cóż w tem dziwnego, że kto jest namiełtym zwoennikiem bibli lub ni-
że jeszcze jakiejś innej książki, z którą się nie rozstaje w czasie podróży. Ale agenci kontrwywiadu znają się na wszystkim. Weźcie pod światło kartkę takiej książki a znajdziecie na niej nakłócia szpileczka pod niektórymi literami. Wypisicie te litery a utworzą szereg słów, podających ważną wiadomość.

Sprytne szpiegi kontrwywiadu nie ufa nawet guzikom podejrzanego o szpiegostwo. Na drugiej stronie guzika wypisane są delikatnie tuszem cyfry, przylepił jakieś znaki. To bardzo łatwo na podstawie szwifru sprawdzić, że pozornie tylko guzik — to materiał do wielkiego posunięcia wojennego.

Nawet taki drobiazg jak chusteczka do nosa może się przydać. Rożek tego ślicznego koronkowego cacka pokryty jest subtelnie wykonanym haftem. Te znaczki wyhaftowane, tworzące pozornie niewinną desec, to dokładny plan powzięci nieprzyjacielskiej. Nietylko haft

może posłużyć jako szwifr. W czasie wojny zatrzymano pewnego handlarza sznurowadeł i chusteczek. Zanurzenie jednych i drugich w wodzie — wykryło, że były pokryte umówionymi znakami. I jeszcze może ktoś mieć przy sobie list. Na liście naklejona jest marka. Jej brzeżek nierówny i szarpany jest jakby miejscami troszke podciemniony, lekko zaznaczony atramentem. Te mikroskopijne podkreślenia powiedzą bardzo wiele — to plany to rozmieszczenie wojska na pozycjach.

może posłużyć jako szwifr. W czasie wojny zatrzymano pewnego handlarza sznurowadeł i chusteczek. Zanurzenie jednych i drugich w wodzie — wykryło, że były pokryte umówionymi znakami. I jeszcze może ktoś mieć przy sobie list. Na liście naklejona jest marka. Jej brzeżek nierówny i szarpany jest jakby miejscami troszke podciemniony, lekko zaznaczony atramentem. Te mikroskopijne podkreślenia powiedzą bardzo wiele — to plany to rozmieszczenie wojska na pozycjach.

Złote zęby w szczęce mumii. Starożytna dentystyka.

Na wystawie światowej w Chicago, w przysrubowanej do posadzki szafce szklanej, wystawiane są sztuczne zęby Jerzego Washingtona, pierwszego prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki. Konstrukcja ich jest bardzo prosta, opierająca się na szynach żelaznych, które podobno nieraz wypowiadały posłuszeństwo, tak iż Washington w czasie mówienia nie mógł jak się należy

zamykać ust. Ludy starożytności znacznie większe posiadały wiadomości o sztuce dentystycznej, niż Amerykanie w wieku XVIII. W grobach starożytnych znaleziono sztuczne zęby ze szczerzego złota, połączone z sobą i z zębami naturalnymi drutem złotym. Te zęby złote zajmowały nawet wyjątkowo stanowisko w ustawodawstwie, które zabraniało dawania

nieboszczykom do grobu przedmiotów ze złota. Jedyny wyjątek stanowiły zęby.

W grobowcach starożytnych Etrusków (półwysp włoski) znaleziono nietylko sztuczne zęby ze złota, lecz całe szczęki, których wiek ocenia się na 2500 lat. Szczęki te składały się częściowo z prawdziwych zębów ludzkich, częściowo z zębów złotych.

Sztuczne zęby sięgają atoli czasów znacznie dawniejszych. Znalezione bowiem nawet mumie egipskie, w których szczękach znajdowały się sztuczne zęby. Zęby te zrobione były wprawdzie z drewna, lecz przy-
mocowane były drutem złotym.

Sława czasem szkodzi.

Przemówienie skromnego doradcy sądowego.

Znany adwokat budapestzteński udał się w tych dniach do małego prowincjonalnego miasteczka celem wygłoszenia w procesie cywilnym mowy obrończej na rzecz pewnego ziemianina. Po przybyciu na miejsce, adwokat stołeczny udał się natychmiast do sądu, wysłuchał przemówień stron i sądził go wkońcu

wygłosił dłuższe przemówienie, w mniemaniu, że ołsi „prowincjałów” i bez większego trudu sprawę wygra.

Ody skończył przemawiać, wstał jego przeciwnik, skromny, stary doradca sądowy, który całe swe życie spędził na prowincji, i oświadczył, co następuje: „Wysoki sądzie! wiadomo nam wszystkim, mówię o ludziach tutejszych, że jeżeli ktoś wśród naszych znajomych lub przyjaciół cierpi

na lekkie niedomaganie,

PODSŁUCHANE W SĄDZIE.

— Oskarżony, pan twierdzi, że poszkodowany dał do zrozumienia, że pan ma ukraść leniada. Skąd pan to wziął?

— Z szuflady sklepowej, panie sądzie,

U LEKARZA.

— Myślałem, panie doktorze, że jak przestanę pić to wyzdrowieję.

— Tak, ale gdyby to pan uczynił przed wielu laty. Teraz już jest, niestety zapóźno.

— Niestety. Ale bardzo panu za to dziękuję.

KOCIOŁ AFRYKAŃSKI GOTUJE ŚWIAT krwawe niespodzianki.

Historja z pod Haual nie rozwija się bynajmniej w sposób prosty. Komplikuje się z dnia na dzień i napewno przysporzy wiele kłopotów Lidze Narodów, którą Addis Abeba zasypuje masą petycji i protestów. Słuszność, która na pierwszy rzut oka wydawała się być bezspornie po stronie Abisynji, po bliższym zanalizowaniu faktów i okoliczności — nie da się prawdopodobnie przedko ustalić. Wprawdzie Haual, który leży o 150 km. w linii powietrznej od włoskiego Somali — był tem niemniej już od roku 1391 obsadzony przez garnizon włoski. Wobec tego oddziały włoskie, które miały, prawnie, czy też nie prawnie, powierzona obrona tego terytorium

mogły się uważać za zaatakowane.

Ciekawe jest, że Anglia, której przedświcie były świadkami całego zajścia, zajmuje stanowisko zupełnie neutralne, nie wypowiadając się ani po stronie Włoch, ani Abisynji.

Okazję do konfliktu stworzyło, jak wiemy, ustalanie granicy między Abisynją a Somali brytyjskim. Wydaje się, że radykalnym, iż taki „obojętny” fakt doprowadził do nieporozumienia włosko-abisynjskiego. Ale polityka kolonialna składa się właśnie z pozornych paradoksów. Należy pamiętać, iż incydent o Faszodzie, który miał miejsce w końcu zeszłego stulecia — spowodował konflikt francusko-angielski. Można mieć nadzieję, iż interesy wielkich mocarstw, które się krzyżują w Abisynji, nie pociągną jednak za sobą

większych komplikacji

w najbliższym okresie czasu. Tem niemniej rozpiera się Włochów w Afryce sprawi jeszcze niejedną kłopot. Wyprędek pod Haual opóźnił automatycznie podróż min. Laval. Do Rzymu i utrudnił porozumienie i zbliżenie włosko-francuskie. Włochy mają co najmniej dużo zainteresowanie ekonomiczne w Abisynji, z którą sąsiadują. Abisynja to nie żaden drobiazg: 1.100.000 km kw. olbrzymie bogactwa mineralne, bydo ziemie i lasy — a poza tem dziewiczy rynek dla handlu europejskiego. To też jest rzeczazłomana, iż interesy włoskie koludów amertu tak z francuskimi, jak i brytyjskimi, a może i przedewszystkiem japońskimi. To też ze względu na obecną europejską rozgrywkę francusko-włoską jej odźwięk afrykański jest specjalnie ciekawy. Pół wieku temu Francja stworzyła Obock, a Dżubuti przed czterema laty. Francja również zbudowała i kontroluje kolej Dżubuti — Addis Abeba. Dżubuti dla Francji niesłychanie znaczenie — tedy prowadzi szlak

do Madagaskaru i Indochin. Włosi uważają dopuszczenie ich do wpływów w tym rejonie, zwłaszcza, iż się chodzi o kolej, za jedno z ogniw porozumienia z Francją. Można przeto przypuszczać, iż zagadnienie Abisynji, na robi jeszcze bigosu w polityce europejskiej.

Francja stoi mocną nogą na ziemi afrykańskiej. Dzięki swym żołnierzom i umiejętności rządzenia, stworzyła drugie państwo kolonialne o 60 milionach mieszkańców. Ale i tam zjawiają się rysy. Zamieszki lenie w Algierze — rozwijają się prądy panmuzułmańskie, wszystkie ko to zawiąza ciężką chmurę nad francuskim horyzontem afrykańskim. W Afryce północnej wzrastają również z dnia na dzień wpływy socjalistyczne i komunistyczne, znajdując podatny grunt wśród kolorowych.

Wreszcie na terenie Afryki prowadzi systematyczną pracę emigrarjusze niemieccy. Trzecia Rzesza nie zapomina o swych dawnych kolonjach, utraconych po wojnie. Obserwuje ona bacznie wszystkie wydarzenia i jest w pogotowiu do rewindykacji tych posiadłości. Niemcy — przygotowują sobie grunt, „myszkuje” w kolonjach angielskich, a przede wszystkim francuskich.

Anglia i Francja są mocarstwami, które zdobyły w Afryce bardzo wiele — chyba już wszystko. Nie można tego powiedzieć o Włochach, o rozgorączconych Niemcach i o opanowującej ręk afrykańskiej Japonii. A więc o polityce kolonialnej należy pamiętać, iż latwiej jest tam coś zdobyć, niż zdobyte utrzymać.

Ludzie z płaskimi głowami.

Wymierająca rasa.

Patagonia, tworząca półwysp na samym południu Ameryki, jest zamieszkała przez zupełnie odrębną rasę amerykańską, Patagoneczycy

są wzrostu wysokiego, barwy czerwono-brunatnej, która z wiekiem przechodzi w żółtawą. Ubiierają się w szerokie płaszcze, zeszyte ze skór, mieszczą ją w chatach lub namiotach, pokrytych skórą zwierząt, a karmią się głównie mięsem koni. O życiu kobiet patagoneczek podaje jeden z podróżników następujące ciekawe szczegóły.

W dzień wesela rodzice wiodą dziewczynę, ubraną w najpiękniejszy naszyjnik, do namiotu narzeczonego, który czeka w drzwiach i przedstawia mu wybraną, jako kwiat wszystkich kwiatów. Kobieta

w Patagonji nie jest źle traktowana. Jeśli nie jest zadowolona z męża, to sobie wybiera innego. Naogół niewiele ma z nich dzieci. Młoda matka na drugi dzień po przyjściu dziecka na świat udaje się do najbliższego strumienia czy rzeki, żeby się przez kąpiel oczyścić, poczem odrzuca powraca do swej ciężkiej pracy na roli.

Dziecko po przyjściu na świat wkładają do pewnego rodzaju wypukłej kołyski i to tak, że klatka piersiowa leży wysoko, a głowa i nogi nisko; głowę noworodka ścisną w ten sposób, że w tyle staje się płaska. Po tej procedurze wiąże się dziecko mocno, tak że nie może wypaść z kołyski i w tem położeniu pozostawia się je całymi dniami. Wskutek tych niezwykłych zwyczajów rasa patagonska jest już bliska wymarcia.

Nailepiej w ciemnym garniturze...

Ankieta paryskiego dziennika.

„Paryski dziennik artystyczny Comedianta” postanowił się zająć sprawą strojów publiczności teatralnej. Także i w Paryżu, a nie tylko u nas, widać w teatrze puławer i swetry.

obok ciemnych ubrań, lub nawet smokingów.

„Comedianta” więc ogłosiła ankietę: „Czy przebieierać się do teatru?”. Do-

tymczasowe odpowiedzi wybierają złoty środek, nie wypowiadając się ani za zupełną swobodę stroju, za przychodzenie niem do teatru w jaskrawych ubraniach sportowych, ani za ubieraniem się w smoking. Słowem — z ankiety, jak dotychczas, wynika wskazówka: najlepiej włożyć ciemne ubranie.